

[Wilhjelm]

digt, det er et udmærket spørgsmål: hvilken virkning har disse lønpolitiske indgreb på beskæftigelsen? Man har jo redskabet, man har sin ADAM-model derovre i budgetdepartementet. Mig bekendt er det den samme ADAM-model, som Arbejdsgiverforeningen har fået udleveret fra Danmarks Statistik, eller i hvert fald en variant af den samme model. De viger ikke tilbage for at påstå beskæftigelsesvirkninger og lønvirkninger og lave beregninger osv., men vi kan aldrig få noget ud af regeringen, når det drejer sig om de ting. Jeg må tillade mig at slutte derudfra, at regeringen udmærket ved – for man har jo lavet de løb på ADAM derovre – at lønreduktioner overhovedet ikke virker beskæftigelsesmæssigt på eksporten, på konkurrence-dygtigheden, men i det omfang det virker på betalingsbalancen – og det vil jeg ikke bestride – er det kun, fordi man nedsætter folks forbrug herhjemme, og intet andet.

I hvert fald nægter regeringen nu igen på 8. eller måske endda 9. uge at komme med oplysninger, som ville være yderst relevante netop op til en overenskomstsituation og et eventuelt overenskomstindgreb, hvis det går så galt, så vi kunne få at vide, hvordan disse ting egentlig virker, hvad regeringen ved om det, hvad de påstår at vide om det. De nægter bare at svare.

Betalingsunderskuddet er gjort til Den store Bastian: hvis ikke I godtager nedskæringer, vokser betalingsunderskuddet. Hvis ikke I accepterer forringelserne, vil betalingsunderskuddet sørge for, at det bliver nødvendigt med endnu større forringelser. Hvis ikke I affinder jer med tilbagegang i reallønnen, dypper vi jer lidt i betalingsunderskuddet, så I først for alvor bliver helt sorte. Hvis I tilkæmper jer et lønresultat, som nogenlunde kan hamle op med pris- og skattestigningerne, kommer vi med betalingsunderskuddet og klipper ikke bare neglene, men også fingrene af jer, så I én gang for alle er færdige med at rage til jer!

Det er, hvad man fortæller. Betalingsunderskuddet udnyttes til at mystificere folk. Betalingsunderskuddet er for socialdemokratiet under kapitalismen, hvad Gud og skærsgilden var for herremanden under feudalismen, et glimrende redskab til at holde undersåtterne på plads, glimrende, netop fordi det ikke rigtig kan fattes, og fordi det fortaber sig i mørket, hvorpå dets magt egentlig beror.

Det fortaber sig i præcis det samme mørke, som den sorte skole og autoritetstroen er en del af.

Vi har aldrig benægtet, at betalingsunderskuddet er et reelt problem, og jeg skal gerne sige det endnu tydeligere: vi erkender, at et betalingsunderskud på f. eks. 8 mia kr. er udtryk for, at det samlede forbrug her i landet i bred forstand, inklusive investeringer, er 8 mia kr. større, end der er dækning for i de værdier, der produceres herhjemme. Det er en banal kendsgerning, og det ligger ikke til os at bestride banale kendsgerninger. Men hvad vi ikke kan godtage, er de borgerlige socialdemokratiske »forklaringer« på dette reelle problem for slet ikke at tale om deres svar på hele miseren. De har én eneste forklaring og ét eneste svar: når vi – hvem det så ellers er – forbruger mere, end der er dækning for i det, vi selv producerer, skyldes det, at arbejderne tjener for meget, og derfor må lønningerne holdes nede. Det påståede overforbrug ligger altså mærkelig nok lige præcis hos dem, der skaber værdierne. En højt raffineret logik, må man sige. Vi accepterer hverken »forklaringen« eller konklusionerne. De er i virkeligheden intet andet end en salgbart indpakning af en renlivet klassepolitik.

Der er ganske rigtigt et såkaldt overforbrug på 8 mia kr., vel at mærke i forhold til, hvad der produceres herhjemme. Men en noget mere nærliggende forklaring er, at der sandelig også produceres alt for lidt. Det kapitalistiske systems økonomiske mekanismer afskærer for tiden mere end 200.000 mennesker fra at skabe de værdier, de gerne ville skabe. Det er en nok så nærliggende forklaring på ubalancen mellem produktion og forbrug.

Det såkaldte overforbrug, som viser sig ved det berygtede betalingsunderskud, udgør, som der i øvrigt står i DØS-rapporten, 2½ pct. af bruttonationalproduktet. Men selve systemet, dette at kapitalen har ondt i profitten, afskærer ikke mindre end 8–9 pct. af arbejdskraften fra på nogen som helst måde at bidrage til dette nationalprodukt. Kapitalens krav om arbejdsløshed redegør således mere end rigeligt, ja, faktisk 3–4 gange, for ubalancen mellem produktion og forbrug.

I et økonomisk system, hvor spørgsmålet om, hvorvidt arbejdskraften overhovedet kan få lov til at skabe noget, alene besvares af udsigterne til at tjene penge på denne ar-